

บทคัดย่อ

169865

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ความรับผิดชอบของบริษัทแม่ในบรรดาหนี้สินของบริษัทย่อย
ซึ่งอยู่ในภาวะหนี้สินล้นพ้นตัว

ชื่อผู้เขียน : นายประพิรพัฒน์ สุคนธ์

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2546

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. อาจารย์ ดร.ชาญวิทย์ สุวรรณบุญย์ ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิมพีใจ สระทองอุ่น

การดำเนินธุรกิจในรูปแบบของกลุ่มบริษัทซึ่งมีบริษัทแม่และบริษัทย่อยเป็นสมาชิกในกลุ่มนั้น หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะก่อให้เกิดการหาประโยชน์โดยไม่ชอบและไม่เป็นธรรม ในทางปฏิบัติ กิจธุระในระหว่างบริษัทสมาชิกภายในกลุ่มกันเองที่ดำเนินการกันบ่อย ได้แก่ การโยกย้ายเงินภายในกลุ่มบริษัทโดยการตั้งราคาโอน การเบี่ยงเบนโอกาสทางธุรกิจของบริษัทย่อย การใช้ทรัพย์สินของบริษัทภายในกลุ่มปะปนกันและการโยกย้ายถ่ายเททรัพย์สินภายในกลุ่ม การให้ความสนับสนุนทางการเงินแก่บริษัทภายในกลุ่มและการดำเนินกิจการของบริษัทย่อยโดยไม่หวังผลกำไร เมื่อคำนึงถึงในด้านของเจ้าหน้าที่ภายนอกแล้ว การดำเนินการซึ่งไม่ชอบและไม่เป็นธรรมดังกล่าวเหล่านี้จะส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรและมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยลดต่ำลง หรืออาจส่งผลให้บริษัทย่อยล้มละลายได้ หากจะพิจารณาแต่เฉพาะในกรณีของบริษัทย่อยล้มละลายแล้ว เป็นที่แน่นอนว่าย่อมนำความเสียหายมาให้แก่เจ้าหน้าที่ภายนอก

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกำหนดความรับผิดชอบของบริษัทแม่ในบรรดาหนี้สินของบริษัทย่อยซึ่งอยู่ในภาวะหนี้สินล้นพ้นตัว ซึ่งผลจากการศึกษา พบว่า

1. การดำเนินธุรกิจในรูปแบบของกลุ่มบริษัท โดยมีบริษัทแม่เป็นแกนนำของบรรดาบริษัทย่อยนั้น เพิ่งจะปรากฏขึ้นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 แต่กฎหมายของไทยมีรากฐานมาจากหลักกฎหมายที่พัฒนาเมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 19 ซึ่งใช้บังคับและควบคุมบริษัทเดี่ยว (single company) จึงยังไม่สามารถปรับใช้กับกรณีของกลุ่มบริษัทได้ดี

2. มาตรการทางกฎหมายต่างๆ ของประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ซึ่งใช้แก้ปัญหาการหาประโยชน์โดยไม่ชอบและไม่เป็นธรรมของบริษัทแม่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดความรับผิดชอบของบริษัทแม่ในบรรดาหนี้สินของบริษัทย่อยซึ่งอยู่ในภาวะล้มละลายได้ ทั้งนี้ หากไม่ส่งผลกระทบต่อข้อได้เปรียบของการดำเนินธุรกิจในรูปแบบของกลุ่มบริษัทและประโยชน์ของหลักที่ว่าบริษัทเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากผู้ถือหุ้นและหลักความรับผิดชอบของผู้ถือหุ้นมีจำกัดแล้ว พระราชบัญญัติล้มละลายของไทยควรแก้ไขให้มีบทกำหนดความรับผิดชอบของบริษัทแม่ในลักษณะเดียวกับความผิดในเรื่อง wrongful trading ของอังกฤษ ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 214 ของพระราชบัญญัติล้มละลาย ค.ศ. 1986 นอกจากนี้ ศาลไทยควรนำเอาแนวทางของศาลอังกฤษและสหรัฐอเมริกามาพิจารณาประกอบ เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการหาประโยชน์โดยไม่ชอบและไม่เป็นธรรมของบริษัทแม่ต่อไป

ABSTRACT

169865

Thesis Title : The Liability of the Parent Company for the Debts of
Its Insolvent Subsidiaries

Student's Name : Mr. Prapeerapat Sukon

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2003

Advisory Committee :

1. Dr. Chanvitaya Suvarnapunya Chairperson
2. Asst. Prof. Pimjai Sratongon

The parent-subsidiary arrangement does increase the risks of abuse and unfairness. In practice, the affairs of companies in a group are often conducted by various transfer pricing techniques, the diversion of corporate opportunities, the commingling and draining of assets, the shuttling of funds and other assets, the provision of financial support by the subsidiary to other components of the group and the operation of the subsidiary without a profit motive. In so far as external creditors are concerned, these abusive and unfair practices lead to a reduction both in profitability and in the net asset value of the subsidiary and even lead to the subsidiary's insolvency. Especially where the subsidiary is insolvent, external creditors are clearly prejudiced.

The objective of this thesis is to study the imposition of liability on the parent company for the debts of its insolvent subsidiaries. The results of this study are as follows:

1. Group activity in the sense of the conduct of various business by a parent company through a number of subsidiaries is a 20th century phenomenon. Unfortunately, Thai law, still based on the 19th century notion of the “single company” enterprise, has not adapted well to the challenge of dealing with the various issues raised by the group phenomenon.

2. The English and American legal measures to cope with the abusive and unfair practices by the parent company offer considerable guidance in the imposition of liability on the parent company for the debts of its subsidiaries. Without affecting the advantages of corporate group organization and the benefits of separate corporate personality and limited liability, Thai Bankruptcy Act should be revised to include the imposition of liability on the parent company on the basis of the English wrongful trading incorporated in section 214 of the Insolvency Act 1986. Moreover, Thai courts should adapt the English and American court’s decisions and apply them to deal with the various issues raised by the parent company’s abusive and unfair practices.